

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Aanbieding 'Water en bodem sturend: Onderlegger voor integrale afwegingen in gebiedsprocessen Zuid-Holland'

Geachte Statenleden,

Hierbij bieden wij u het rapport '*Water en bodem sturend: Onderlegger voor integrale afwegingen in gebiedsprocessen Zuid-Holland*' aan. Dit rapport is gezamenlijk met de zeven waterschappen en de drie drinkwaterbedrijven in Zuid-Holland gemaakt als één van de uitwerkingen van de door u op 6 maart 2024 vastgestelde 'Ruimtelijke koers toekomstbestendig Zuid-Holland' (Besluitnummer 7625). In het rapport is vanuit vier wateropgaven (waterveiligheid, water te veel, water te weinig en drinkwaterbeschikbaarheid) gebied specifiek in beeld gebracht welke ruimtelijke maatregelen naar verwachting nodig zijn voor een toekomstbestendig water- en bodemsysteem.

Een sterk water- en bodemsysteem is in het laag gelegen Zuid-Holland een noodzakelijke randvoorwaarde om economie, voedselvoorziening en brede welvaart veilig te stellen voor de toekomst. Sleutelopgaven voor de versterking van het water- en bodemsysteem betreffen: de beschikbaarheid van voldoende drinkwater en zoetwater, omgaan met verzilting, ruimte voor waterberging en versterking van boezemsystemen, en tot slot investeringen in waterveiligheid.

We realiseren ons dat ruimtelijke keuzes die nu in diverse gebiedsprocessen (o.a. NOVEX en ZH-PLG) en in andere ruimtelijke ordeningsprocessen worden gemaakt, van invloed (kunnen) zijn op toekomstige mogelijkheden voor versterking van het water- en bodemsysteem van Zuid-Holland. Daarom willen wij de in de onderlegger beschreven water- en bodemopgaven onderdeel laten zijn van de gebiedsplannen waar we gezamenlijk met gebiedspartijen aan werken. We verzoeken een waterparagraaf toe te voegen in de gebiedsplannen van het ZH-PLG en de kaarten actief te betrekken bij de verdere uitwerking van de NOVEX-uitvoeringsplannen. Het rapport bieden we ook actief aan aan onze gebiedspartners en maken wij het kaartmateriaal ook digitaal voor alle partijen toegankelijk.

Door in de gebiedsplannen en andere integrale ruimtelijke afwegingen nu al rekening te houden met in de toekomst benodigde versterkingen, voorkomen we dat die keuzes de toekomstige inpassing van het water- en bodemsysteem in de weg kunnen zitten of bemoeilijken. Daarnaast voorkomen we afwenteling van uitdagingen of extra kosten op de komende generaties. Ook worden de kansen zichtbaar waarmee gebiedsontwikkelingen juist kunnen bijdragen aan versterking van het water- en bodemsysteem in een gebied.

Inhoudelijke toelichting kaarten

De kaarten in het rapport brengen concreet in beeld wat er naar verwachting ruimtelijk nodig is voor een toekomstbestendige ontwikkeling van het water- en bodemsysteem in Zuid-Holland. Ze nodigen uit tot een integraal gesprek over ruimtelijke ordening. Water en Bodem kunnen zo een drager zijn van andere ontwikkelingen die in Zuid-Holland nodig zijn op het gebied van woningbouw, bedrijvigheid, voedselvoorziening, infrastructuur, energievoorziening, recreatie en natuur.

Op de kaarten is onderscheid gemaakt tussen ‘harde reserveringen’ die al in bestaand beleid en regelgeving zijn verankerd, ‘zoekgebieden’ die al wel in beeld zijn voor uitbreidingen, maar waar de ruimtelijke impact nog niet exact bekend is en ‘inschattingen’ van ruimtelijke impact die op langere termijn te verwachten is. De kaarten betreffen een momentopname van wat er voor de vier onderzochte wateropgaven nu bekend is en maken inzichtelijk welke ruimtelijke impact te verwachten is, zodat daarmee rekening kan worden gehouden bij het maken van integrale ruimte keuzes.

De opgave om het water- en bodemsysteem te versterken is generiek voor heel Zuid-Holland, maar vraagt per gebied een andere aanpak of strategie. Dit hangt samen met verschillen in ondergrond, verschillen in het aanwezige watersysteem (boezems, droogmakerijen, waarden, etc.) en ontwikkelingen in landgebruik (haven, stedelijk, landelijk). De kaarten maken de verschillen in strategie per gebied inzichtelijk, zodat ze bruikbaar zijn voor de lopende gebiedsprocessen en de gebiedsgerichte uitwerkingen van het Ruimtelijk Voorstel.

Voor de opbouw van de kaarten zijn de [7 uitgangspunten en de 33 structurerende keuzes](#) van het Rijk als uitgangspunt genomen. De kaarten zijn een aanvulling op de bestaande Klimaatonderlegger voor Zuid-Holland, die vooral de huidige situatie van het water- en bodemsysteem in beeld brengt. Wij hebben die op 31 januari 2023 aan u toegezonden (PZH-2023-825011685).

Samenwerking waterschappen en drinkwaterbedrijven

De rapportage en kaarten zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de 7 waterschappen en 3 drinkwaterbedrijven in Zuid-Holland. De gebruikte data is grotendeels door hen aangeleverd en via gezamenlijke expertsessies met hen geverifieerd en gevalideerd. Allen hebben zij vervolgens ingestemd met het resultaat en het vrijgeven daarvan voor gebruik in gebiedsprocessen en andere ruimtelijke ordeningsprocessen.

De kaarten zijn indicatief. De waterschappen en drinkwaterbedrijven beschikken over veel meer en meer gedetailleerde informatie die nodig is voor lokale afwegingen en planvorming voor specifieke ruimtelijke opgaven. Het is daarom belangrijk om bij ruimtelijke plannen zo vroeg mogelijk in het proces te overleggen met deze partijen en met de provincie. Dit voorkomt vertraging door onvoorziene inbreng te laat in een proces.

Integrale afwegingen in de Bestuurlijke Overleggen Ruimtelijke Ordening

Vanuit de gebiedsgerichte uitwerking van het Ruimtelijk Voorstel zijn er nieuwe Bestuurlijke Overleggen Ruimtelijke Ordening gestart met portefeuillehouders ruimtelijke ordening van provincie, gemeenten en waterschappen en diverse andere nauw bij ruimtelijke vraagstukken betrokken partners. Doel van deze tafels is te komen tot integrale afwegingen ten aanzien van de fysieke leefomgeving en het maken van ruimtelijke keuzes, in een continue, iteratief proces. Ook voor deze integrale gesprekken vormen het rapport en de kaarten een belangrijke onderlegger.

Aanbod technische sessie

Graag bieden wij u een technische sessie aan waarin wij de systeemwerking en de ruimtelijke aandachtspunten die uit de kaarten naar voren komen, uitgebreider aan u toelichten. Deze technische sessie verzorgen wij graag op 3 september van 19.00 tot 21.00 uur.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. GS brief WBS aan BO-RO gebieden
2. GS brief WBS aan NOVEX gebieden
3. GS brief WBS aan ZH-PLG gebieden
4. Rapport Water en bodem sturend: Onderlegger voor integrale afwegingen in gebiedsprocessen Zuid-Holland

Afschrift aan:

1. Partners Bestuurlijke Overleggen Ruimtelijke Ordening (BO-RO)
2. Gebiedspartners NOVEX
3. Gebiedspartners ZH-PLG